

BILTEN SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE JEDINICE

Broj 18 | Srpanj, 2016.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA

Uprava za financijsko upravljanje, unutarnju reviziju i nadzor
Sektor za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole

SADRŽAJ

2. JESTE LI ZNALI?

3. NAJAVLJUJEMO

5. ZAVRŠNE NAPOMENE

Urednica i korektor:

Larisa Vukoja

Autori:

Danijela Stepić

Davor Kozina

Nikolina Bibić

Larisa Vukoja

Željka Tufegdžić

Mladenka Planinić

Evellin Vitezić Petris

Mirna Jurčić

Karmen Butorac

Jadranka Miri-Pasanec

Grafičko oblikovanje:

STUDIO HRG d.o.o.

Antuna Bauera 38

10 000 Zagreb

Ministarstvo financija

Uprava za financijsko upravljanje,
unutarnju reviziju i nadzor

Sektor za harmonizaciju unutarnje
revizije i financijske kontrole

Veslačka 4

10 000 Zagreb

tel: 01/4585 901

faks: 01/4585 903

e-mail: shj@mfin.hr

<http://www.mfin.hr/hr/pifc>

Poštovane čitateljice i poštovani čitatelji,

U ovom broju Biltena, ukratko vam predstavljamo nove podzakonske propise iz područja unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola usvojene u II. kvartalu 2016.

Ovom prilikom zahvaljujemo i svima vama koji ste svojim komentarima i prijedlozima pridonijeli u izradi navedenih propisa.

Osim na službenoj stranici Narodnih novina (<http://www.nn.hr>), nove podzakonske propise možete pronaći i na službenoj stranici Ministarstva financija <http://www.mfin.hr/hr/pifc>.

U ovom kvartalu donesen je i Godišnji plan za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u 2016. pa ukratko predstavljamo pristup temeljem kojeg su izabrane institucije kod kojih će se obaviti provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije.

Iza nas je i intenzivan period vezano za područje međunarodne suradnje. Predstavnici Europske komisije krajem svibnja i početkom lipnja bili su u promatračkoj misiji radi provjere razvoja sustava unutarnjih kontrola, delegacija Crne Gore bila je u studijskom posjetu našoj Središnjoj harmonizacijskoj jedinici, a također su odabrani i twinning partneri, Latvija i Nizozemska za novi projekt Središnje harmonizacijske jedinice koji treba započeti s provedbom u siječnju 2017.

Upućujemo vas i na članak na temu suradnje Središnje harmonizacijske jedinice i Hrvatske zajednice županija, a vezano za problematiku još

uvijek nedostatnih kapaciteta unutarnje revizije na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini i pronalaženje načina kako dodatno ojačati kapacitete.

U našoj rubrici Zanimljivosti, skrećemo vam pozornost na novosti u području financijskog izvještavanja koje su korisne za izradu strateških i godišnjih planova unutarnje revizije.

I za kraj, budući da je vrijeme ljetnih godišnjih odmora, želimo vam ugodno ljeto!

NAČELNICA SEKTORA

Danijela Stepić

1.

Aktivnosti u II. kvartalu 2016.

1.1. Regulatorna (podzakonski propisi)

Na temelju Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN 78/15), ministar financija donio je sljedeće propise:

- ♦ Pravilnik o obavljanju provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije (NN 35/16)
- ♦ Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (NN 42/16)
- ♦ Kodeks strukovne etike unutarnjih revizora u javnom sektoru (NN 42/16)
- ♦ Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra jedinica za unutarnju reviziju i Registra ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor (NN 42/16)
- ♦ Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN 58/16)

1.1.1. Pravilnik o obavljanju provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije

Pravilnik o obavljanju provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije detaljnije uređuje vrste provjere kvalitete, obavljanje provjere kvalitete, postupanje po

rezultatima obavljenih provjera kvalitete te vođenje dokumentacije o obavljenim provjerama kvalitete aktivnosti unutarnje revizije.

Provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije, koju obavlja Središnja harmonizacijska jedinica, obuhvaća aktivnosti unutarnje revizije u proračunskim i izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su utvrđeni u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika te u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (korisnici proračuna). Izuzetak su korisnici proračuna koji su izravno odgovorni Hrvatskom saboru na koje se ne primjenjuju odredbe ovoga Pravilnika. Pravilnikom o obavljanju provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije definirane su dvije vrste provjere kvalitete:

- a) godišnja provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije
- b) povremena provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije

Godišnja provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije obavlja se radi redovitog praćenja aktivnosti unutarnje revizije i izvještavanja Vlade Republike Hrvatske o rezultatima i učincima rada unutarnje revizije (Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola).

Povremena provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije obavlja se radi utvrđivanja stanja sustava unutarnje revizije i razine usklađenosti aktivnosti unutarnje revizije sa Zakonom i drugim propisima kojima se uređuje unutarnja revizija u javnom sektoru Republike Hrvatske te s metodologijom rada unutarnje revizije. Svrha obavljanja povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije jest davanje preporuka za unapređenje, gdje je to potrebno, odnosno prikupljanje informacija za poboljšanje metodologije rada unutarnje revizije.

Godišnja provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije obuhvaća korisnike proračuna koji su u obvezi, temeljem Zakona i drugih podzakonskih propisa, izvještavati Središnju harmonizacijsku jedinicu o aktivnostima unutarnje revizije, dok se povremena provjera kvalitete obavlja temeljem godišnjega plana za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije (godišnji plan predlaže Središnja harmonizacijska jedinica, a donosi ga ministar financija).

Vezano za postupanje po rezultatima obavljenih provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije (godišnje i povremene) Pravilnikom o obavljanju provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije je propisano da je odgovorna osoba korisnika proračuna obvezna osigurati otklanjanje slabosti u aktivnostima unutarnje revizije utvrđenih kroz obavljene provjere kvalitete.

1.1.2. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru

Pravilnikom se propisuju kriteriji za uspostavu unutarnje revizije u javnom sektoru, uvjeti za načine uspostave unutarnje revizije, obveze i odgovornosti u vezi s obavljanjem poslova unutarnje revizije i rezultatima obavljenih revizija te suradnja unutarnjih revizora.

Odredbe novog Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru proširene su na

trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedne ili više JLPR(S) i druge pravne osobe kojima je osnivač Republike Hrvatska, odnosno jedna ili više JLPR(S) utvrđene u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Obveznici uspostave unutarnje revizije u obvezi su uspostaviti, odnosno uskladiti način uspostave unutarnje revizije s kriterijima propisanim Pravilnikom, u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika, odnosno do 12. svibnja 2017.

Institucije koje imaju obvezu ustrojiti jedinicu za unutarnju reviziju odnosno zajedničku jedinicu za unutarnju reviziju, u obvezi su popuniti minimalni broj radnih mjesta u unutarnjoj reviziji do 31. prosinca 2017.

Kriteriji za uspostavu unutarnje revizije i novi obveznici primjene

Kod definiranja kriterija za uspostavu unutarnje revizije u javnom sektoru uvaženo je načelo racionalne uspostave unutarnje revizije u javnom sektoru, odnosno postojećim resursima unutarnje revizije zahvatiti što je moguće više institucija u javnom sektoru i njihovih proračuna, a da se ne povećava potreba za dodatnim zapošljavanjem unutarnjih revizora. S tim u vezi uzeta je u obzir međusobna povezanost institucija koja proizlazi iz vlasništva i načina financiranja.

a) Trgovačka društva i druge pravne osobe

Vlastitu jedinicu za unutarnju reviziju trebaju uspostaviti trgovačka društva i druge pravne osobe koje imaju više od 50 zaposlenih i godišnje prihode veće od 400.000.000,00 kn.

Za trgovačka društva i druge pravne osobe koje ne ispunjavaju navedene kriterije, unutarnju reviziju obavlja nadležno ministarstvo, odnosno županija ili grad.

Pravilnikom je dana i mogućnost da se i za trgovačka društva i druge pravne osobe koje nisu u obvezi uspostaviti vlastitu jedinicu za unutarnju reviziju može donijeti odluka o uspostavi vlastite unutarnje revizije. Prijedlog za uspostavu vlastite unutarnje revizije može podnijeti odgovorna osoba trgovačkog društva nadležnom ministru, županu, odnosno gradonačelniku koji treba razmotriti opravdanost takvog prijedloga i zatražiti prethodnu suglasnost ministra financija prije donošenja odluke o uspostavi vlastite unutarnje revizije na razini trgovačkog društva, u slučaju da to trgovačko društvo nema godišnje prihode veće od 400.000.000,00 kn i više od 50 zaposlenih. Kriteriji koji se trebaju razmotriti za ocjenu opravdanosti definirani su člankom 14. Pravilnika, a uključuju visinu prihoda i rashoda, broj zaposlenih, organizacijsko i teritorijalno ustrojstvo, vrijednost financijskih transakcija, ulogu u sustavu upravljanja i kontrole korištenja sredstava Europske unije, strateški i razvojni značaj institucije i druge specifičnosti ovisno o području poslovanja.

b) Ministarstva, županije i gradovi

Ministarstva, županije, Grad Zagreb, gradovi sjedišta županija s više od 50 zaposlenih i gradovi s više od 35 000 stanovnika koji su i do sada bili obveznici ustrojavanja jedinica za unutarnju reviziju ostaju i dalje u obvezi imati ustrojene jedinice za unutarnju reviziju.

Novost je da se unutarnjoj reviziji ustrojenoj u ministarstvima, županijama

i gradovima proširuje opseg djelovanja i na trgovačka društva i druge pravne osobe obveznike podnošenja Izjave o fiskalnoj odgovornosti u slučajevima kada isti nisu obveznici uspostave vlastitih jedinica za unutarnju reviziju.

c) Unutarnja revizija na sveučilištima

Sveučilišta su obvezna uspostaviti unutarnju reviziju na jedan od sljedećih načina:

- ustrojavanjem vlastite jedinice za unutarnju reviziju ili
- osnivanjem zajedničke jedinice za unutarnju reviziju.

Prijedlog o načinu uspostave, rektor podnosi nadležnom ministru, koji procjenjuje opravdanost prijedloga uzimajući u obzir kriterije za procjenu opravdanosti i donosi odluku o načinu uspostave unutarnje revizije, uz prethodnu suglasnost ministra financija.

Opcija zajedničkih jedinica za unutarnju reviziju podrazumijeva model uspostave unutarnje revizije na način da dva ili više sveučilišta može imati jednu zajedničku jedinicu. Takav model je preporučljiv za manja integrirana sveučilišta koja se primjerice mogu povezati s njima lokacijski najbližim nekim od većih sveučilišta. Ustrojavanjem zajedničkih jedinica osigurava se načelo racionalnosti u uspostavi unutarnje revizije u javnom sektoru unutar funkcionalno povezanog sustava.

Unutarnja revizija uspostavljena na razini sveučilišta obavlja poslove unutarnje revizije u sveučilištu i za sve sastavnice sveučilišta.

d) Unutarnja revizija u ustanovama u zdravstvu

Novi Pravilnik propisuje da su klinički bolnički centri i kliničke bolnice u vlasništvu Republike Hrvatske u obvezi uspostaviti unutarnju reviziju i to:

- ustrojavanjem vlastite jedinice za unutarnju reviziju ili
- osnivanjem zajedničke jedinice za unutarnju reviziju.

Zdravstvene ustanove u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave primarno će biti zahvaćene funkcijom unutarnje revizije od strane nadležne županije, odnosno grada. Pravilnikom je također dana i mogućnost da nadležni župan odnosno gradonačelnik može, prema procjeni opravdanosti, uzimajući u obzir kriterije za procjenu opravdanosti i uz prethodnu suglasnost ministra financija donijeti odluku o osnivanju zajedničke jedinice za unutarnju reviziju na razini jedne od zdravstvenih ustanova u vlasništvu. U cilju racionalne organizacijske uspostave unutarnje revizije za zdravstvene ustanove u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, preporuka je da se prvenstveno koristi opcija da jedinica za unutarnju reviziju u županiji, odnosno gradu obuhvati i zdravstvene ustanove u vlasništvu.

e) Proračunski korisnici u nadležnosti ministarstava, županija i gradova

Korisnici proračuna na razini glave organizacijske klasifikacije državnog proračuna te proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave primarno će funkcijom unutarnje revizije biti zahvaćeni od strane nadležnog ministarstva, županije odnosno grada.

Pravilnikom je dana mogućnost da se na razini glave organizacijske klasifikacije državnog proračuna može uspostaviti jedinica za unutarnju reviziju, ali uz

procjenu opravdanosti takvog prijedloga od strane nadležnog ministra i uz prethodnu suglasnost ministra financija.

Treba istaknuti da se ova opcija prije svega odnosi na ustrojavanje jedinica za unutarnju reviziju u onim institucijama koje imaju važnu ulogu u sustavu upravljanja i kontrole korištenja sredstava EU i u čijoj se nadležnosti provode izuzetno rizične financijske transakcije, odnosno koje su odgovorne za značajne iznose financijskih transakcija (primjerice, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i sl.).

U novom Pravilniku mogućnost ustrojavanja unutarnje revizije u proračunskim korisnicima u nadležnosti županije odnosno grada dana je isključivo ustanovama u zdravstvu koje imaju značajnija proračunska sredstva i veliki broj zaposlenih, pri čemu treba naglasiti primarna je opcija da se s razine jedinice za unutarnju reviziju u županiji revizijom zahvati i sustav zdravstva.

Uvjeti za načine uspostave unutarnje revizije

Pravilnik detaljnije propisuje uvjete za svaki od 4 načina uspostave unutarnje revizije: neovisna jedinica za unutarnju reviziju, imenovanje unutarnjeg revizora, zajednička jedinica za unutarnju reviziju te sporazum o obavljanju poslova unutarnje revizije.

Jedinica za unutarnju reviziju ustrojava se kao samostalna unutarnja ustrojstvena jedinica koja mora imati najmanje tri unutarnja revizora, uključujući rukovoditelja unutarnje revizije.

Novost je da institucije koje imaju manje od 250 zaposlenih, uključujući zaposlene u institucijama iz nadležnosti, mogu uspostaviti unutarnju reviziju ustrojavanjem jedinice za unutarnju reviziju s najmanje dva unutarnja revizora, uključujući rukovoditelja unutarnje revizije.

Način uspostave unutarnje revizije imenovanjem unutarnjeg revizora ostavljen je kao opcija za samo manji broj institucija koje zbog svoje specifičnosti ne bi bile u mogućnosti uspostaviti vlastitu ili zajedničku jedinicu za unutarnju reviziju. U slučaju ovakvog načina uspostave unutarnje revizije Pravilnikom je propisano da se radno mjesto za imenovanog unutarnjeg revizora ustrojava kao radno mjesto samostalnog izvršitelja ustrojstveno i funkcionalno izravno odgovorno odgovornoj osobi institucije (primjerice, gradonačelniku, direktoru društva) te funkcionalno odgovorno i revizorskom odboru, gdje je primjenjivo.

Zajednička jedinica za unutarnju reviziju ustrojava se kao samostalna unutarnja ustrojstvena jedinica kod jednog od korisnika proračuna, a sporazumom o međusobnim odnosima korisnika proračuna za koje zajednička jedinica za unutarnju reviziju obavlja poslove unutarnje revizije uređuje se njezino financiranje i druga pitanja važna za njezin rad. Sukladno novom Pravilniku model zajedničkih jedinica za unutarnju reviziju može se uspostaviti kod korisnika proračuna u sustavu zdravstva te između sveučilišta.

Četvrti način uspostave unutarnje revizije je sklapanjem sporazuma o obavljanju poslova unutarnje revizije s institucijom koja ima ustrojenu jedinicu za unutarnju reviziju, zajedničku jedinicu za unutarnju reviziju ili imenovanog unutarnjeg revizora, s time da je najmanje jedan unutarnji revizor u jedinici ili zajedničkoj jedinici, odnosno imenovani unutarnji revizor ovlašten za obavljanje poslova unutarnje revizije.

Obveze i odgovornosti unutarnje revizije te suradnja unutarnjih revizora

Pravilnik propisuje obveze i odgovornosti koje se odnose na rukovoditelje unutarnje revizije i unutarnje revizore.

Posebno skrećemo pozornost na odredbe Pravilnika koje definiraju koji se dokumenti obvezno trebaju uzeti u obzir kod pripreme strateških planova unutarnje revizije, a uključuju:

- a) strateške i drugi planske dokumente koji sadrže ciljeve i prioritete u poslovanju institucije i institucija iz nadležnosti
- b) proračun, odnosno financijski plan institucije i institucija iz nadležnosti
- c) financijska i druga izvješća o poslovanju institucije i institucije iz nadležnosti

Novim Pravilnikom stavljen je naglasak na vertikalnu suradnju, odnosno propisano je da su rukovoditelj unutarnje revizije uspostavljene u korisniku proračuna razine glave organizacijske klasifikacije državnog proračuna, odnosno u proračunskom i izvanproračunskom korisniku jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i rukovoditelj unutarnje revizije u nadležnom ministarstvu, odnosno županiji ili gradu u obvezi surađivati kod izrade strateškog i godišnjeg plana rada unutarnje revizije.

Novost je da se suradnja kod izrade strateških i godišnjih planova rada unutarnje revizije odnosi i na rukovoditelje unutarnje revizije u trgovačkom društvu i drugoj pravnoj osobi, ukoliko se trgovačko društvo i druga pravna osoba financira iz sredstava državnog proračuna odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, i ima uspostavljenu vlastitu unutarnju reviziju.

Novim Pravilnikom suradnja je precizirana i podrazumijeva održavanje sastanaka, najmanje jednom godišnje, radi razmjene informacija o procjeni rizika te strateškom i godišnjem planu unutarnje revizije kao i planiranju revizija vertikalnih procesa.

Novost je da je rukovoditelj unutarnje revizije u nadležnom ministarstvu, odnosno županiji ili gradu, o navedenim aktivnostima obvezan podnijeti pisano izvješće odgovornoj osobi institucije najmanje jednom godišnje.

1.1.3. Kodeks strukovne etike unutarnjih revizora u javnom sektoru

Kodeksom strukovne etike unutarnjih revizora u javnom sektoru utvrđuju se načela i pravila ponašanja koja su unutarnji revizori u obvezi primjenjivati prilikom obavljanja poslova unutarnje revizije u javnom sektoru te način rješavanja etičkih pitanja.

Za razliku od Kodeksa strukovne etike unutarnjih revizora u javnom sektoru iz 2008. koji je definirao 7 načela, novi Kodeks definira 4 načela (integritet, objektivnost, povjerljivost i stručnost) te razrađuje pravila koja su dužni poštivati

unutarnji revizori a temeljeno na načelima i pravilima Etičkog kodeksa kao sastavnog dijela Međunarodnog okvira profesionalnog djelovanja.

Odredbe novog Kodeksa obvezujuće su za sve unutarnje revizore u javnom sektoru, odnosno za unutarnje revizore u ministarstvima, županijama, gradovima, agencijama, sveučilištima, zdravstvenim ustanovama te u trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama obveznicima podnošenja Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Osim unutarnjih revizora u javnom sektoru, načela i pravila Kodeksa obvezni su primjenjivati i osobe angažirane radi pružanja stručne pomoći u obavljanju poslova unutarnje revizije u javnom sektoru.

Kodeksom je također definirano da ukoliko unutarnji revizor uoči da kolega krši načela i pravila utvrđena Kodeksom, dužan ga je na to upozoriti, a ako se kršenje načela i pravila ne može riješiti na kolegijalan i neformalan način, unutarnji revizor bit će pozvan na odgovornost u skladu s odredbama propisa kojima su uređena pravila ponašanja zaposlenika u instituciji u kojoj je zaposlen.

1.1.4. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra jedinica za unutarnju reviziju i Registra ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor

Sukladno odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Središnja harmonizacijska jedinica nadležna je za vođenje Registra jedinica za unutarnju reviziju i Registra ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor u elektroničkom obliku. Oblik i vođenje registara, obveznike dostave podataka i upis podataka u registre, sadržaj registara i izvotka iz registara za potrebe javne objave detaljnije je uređeno Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja Registra jedinica za unutarnju reviziju i Registra ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor.

Registar jedinica za unutarnju reviziju

Registar jedinica za unutarnju reviziju vodi se kao elektronička evidencija svih uspostavljenih unutarnjih revizija u javnom sektoru Republike Hrvatske. Obveznici dostave podataka za Registar jedinica za unutarnju reviziju su sve institucije koje su uspostavile unutarnju reviziju što uključuje i trgovačka društva te druge pravne osobe koje su obveznice podnošenja Izjave o fiskalnoj odgovornosti, a imaju ustrojenu unutarnju reviziju.

Iznimno, podatke za Registar jedinica za unutarnju reviziju ne dostavljaju institucije koje imaju unutarnju reviziju uspostavljenu sporazumom o obavljanju poslova unutarnje revizije, već podatke dostavlja institucija koja na temelju sporazuma za njih obavlja poslove unutarnje revizije. Također, korisnici proračuna koji su izravno odgovorni Hrvatskom saboru dostavljaju one podatke za Registar jedinica za unutarnju reviziju, koje mogu dati sukladno njihovom regulatornom okviru.

Podaci u Registar jedinica za unutarnju reviziju unose se temeljem Zahtjeva za upis podataka u Registar jedinica za unutarnju reviziju koje dostavljaju rukovoditelji unutarnje revizije, odnosno imenovani unutarnji revizori putem elektroničkog obrasca objavljenom na mrežnim stranicama Ministarstva financija. Rukovoditelji unutarnje revizije, odnosno imenovani unutarnji revizori obvezni su, u slučaju bilo koje promjene u podacima koji se unose u Registar jedinica za unutarnju reviziju, podnijeti zahtjev za upis podataka u Registar u roku od osam dana od dana nastanka promjene te su odgovorni za ažurnost u dostavljanju podataka.

Registar ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor

U Registar ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor unose se podaci o svim osobama koje su stekle stručno ovlaštenje ministra financija za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru prema programu koji provodi Ministarstvo financija.

Unutarnji revizori u javnom sektoru koji imaju certifikat ovlaštenog unutarnjeg revizora koji izdaju strukovne organizacije ne vode se u Registru ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor.

Na mrežnoj stranici Ministarstva financija bit će objavljen Izvadak iz registara koji

će sadržavati sljedeće podatke:

- a) ime i prezime
- b) oznaku i datum izdavanja stručnog ovlaštenja za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru koje dodjeljuje ministar financija
- c) napomenu ako osoba obavlja poslove unutarnje revizije u javnom sektoru.

Središnja harmonizacijska jedinica redovito ažurira registre i po potrebi, a najmanje jednom godišnje obavlja provjeru podataka u registrima.

1.1.5. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru

Novi Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru propisuje:

- sadržaj i svrhu primjene okvira za razvoj sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru
- odgovorne osobe za primjenu okvira
- smjernice za rad jedinica za financije kod korisnika proračuna u dijelu aktivnosti vezanih uz koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola te
- provjeru primjene okvira za razvoj sustava unutarnjih kontrola.

Obveznici primjene novog Pravilnika su proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđeni u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: korisnici proračuna).

Jedna od najvećih novosti koju donosi novi Pravilnik o sustavu unutarnjih

kontrola u javnom sektoru jest proširen opseg njegove primjene na trgovačka društva i druge pravne osobe koju su obveznice podnošenja izjave o fiskalnoj odgovornosti (u daljnjem tekstu: trgovačka društva).

Dio odredbi Pravilnika ne odnosi se na trgovačka društva, i to odredbe koje reguliraju:

- smjernice za rad jedinica za financije kod korisnika proračuna u dijelu aktivnosti vezanih uz koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola te
- provjeru primjene okvira za razvoj sustava unutarnjih kontrola.

Trgovačka društva u obvezi su primjenjivati i razvijati sustave unutarnjih kontrola za svoje potrebe.

U dodatku Pravilnika nalazi se Okvir za razvoj sustava unutarnjih kontrola u kojem su razrađene komponente unutarnjih kontrola (kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, praćenje i procjena).

Pravilnik obvezuje prvenstveno odgovorne osobe institucije, ali i rukovoditelje ustrojstvenih jedinica da osiguraju razvoj dodatnih metoda i postupaka za primjenu Okvira sukladno posebnostima u poslovanju.

S tim u vezi potrebno je donijeti akte kojima treba urediti ključne procese

financijskog upravljanja (processe planiranja, programiranja, izrade i izvršavanja proračuna, odnosno financijskog plana, nabave i ugovaranja, računovodstva i izvještavanja).

U izradi internih akata za ključne procese financijskog upravljanja koje inicira i priprema jedinica za financije trebaju biti aktivno uključeni rukovoditelji ostalih relevantnih ustrojstvenih jedinica što je jasno istaknuto u članku 8. Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Temeljna svrha sustava unutarnjih kontrola je osigurati dobro financijsko upravljanje u javnom sektoru. Financijsko upravljanje predstavlja usmjeravanje i kontroliranje financijskih učinaka poslovanja radi ostvarenja poslovnih ciljeva koristeći pri tome sredstva na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način. Sustavi unutarnjih kontrola u funkciji su zaštite sredstava od gubitaka uzrokovanih lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem, jačanja odgovornosti za uspješno ostvarenje poslovnih ciljeva te osiguranja pouzdanosti i sveobuhvatnosti financijskih i drugih izvještaja. U pozadini svake odluke, svake aktivnosti, svega što se događa u poslovanju su financijski učinci.

Važno je da su sustavi unutarnjih kontrola ugrađeni u sve značajne procese i aktivnosti kako bi se financijski učinci na vrijeme prepoznali, adekvatno usmjerili i kontrolirali te sredstva zaštitila od gubitaka zbog lošeg upravljanja, neopravdanog trošenja i korištenja.

Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru stoga uvodi obvezu donošenja internih akata (internih pravilnika, naputaka, odluka) koje donosi odgovorna osoba institucije, a kojima se na temelju zakona i drugih propisa, uvažavajući posebnosti u poslovanju institucije detaljnije uređuju ključni procesi za financijsko upravljanje.

Izuzetno je važno jasno definirati sudionike u ključnim procesima financijskog upravljanja, tko što radi, koje ovlasti i odgovornosti ima za upravljanje sredstvima

koja su na raspolaganju za realizaciju ciljeva. Jasna pravila tko što radi i koje ovlasti ima važan su preduvjet za jačanje sustava odgovornosti.

Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola također definira pojmove troškovnog i upravljačkog računovodstva te razvoj ovih internih računovodstvenih sustava propisuje kao jedan od ključnih zahtjeva u okviru komponente informacije i komunikacija.

Koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola na razini korisnika proračuna provodi ustrojstvena jedinica za financije koja treba provoditi sljedeće aktivnosti:

- a) izrađivati prijedloge internih akata za ključne procese financijskog upravljanja koje donosi odgovorna osoba korisnika proračuna
- b) pratiti primjenu internih akata
- c) po potrebi izrađivati i dodatne upute i smjernice o primjeni internih akata
- d) razvijati računovodstvene sustave
- e) pružati savjete i potporu rukovoditeljima ustrojstvenih jedinica
- f) koordinirati provođenje samoprocjene sustava unutarnjih kontrola putem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u korisniku proračuna i institucijama iz nadležnosti.

Jedinica za financije u ministarstvima, županijama, gradovima sukladno odredbama Pravilnika treba pružati savjete i potporu jedinicama za financije u korisnicima proračuna iz nadležnosti.

U izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna te u proračunskim korisnicima državnog proračuna razine glave organizacijske klasifikacije i u proračunskom i izvanproračunskom korisniku proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji imaju godišnje rashode i izdatke veće od 50.000.000,00 kuna, jedinice za financije koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola provode kroz prethodno navedene aktivnosti. Važno je istaknuti da izradu internih akata, razvoj računovodstvenih sustava te pružanje savjeta i potpore rukovoditeljima ustrojstvenih jedinica, jedinice za financije u ovoj grupi korisnika proračuna trebaju temeljiti na uputama i smjernicama korisnika proračuna u čijoj su nadležnosti.

Pravilnik između ostaloga detaljnije uređuje provjeru primjene okvira i to na način da definira:

- vrste i sadržaj provjere okvira
- ciljeve provjere primjene okvira
- obavljanje povremene provjere primjene okvira

Pravilnikom su propisane dvije vrste provjera primjene okvira: godišnja provjera i povremena provjera.

Godišnja provjera obavlja se na temelju podataka iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti te drugih podataka koje su korisnici proračuna obvezni dostavljati Ministarstvu financija sukladno posebnim propisima, a za cilj ima praćenje razvoja sustava unutarnjih kontrola radi izvještavanja Vlade Republike Hrvatske.

Povremena provjera obavlja se kod korisnika proračuna koji će se sukladno odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru odabrati na temelju:

- rezultata analize Izjava o fiskalnoj odgovornosti
- rezultata analize provedbe preporuka unutarnje revizije
- nalaza i mišljenja, odnosno informacija o stanju sustava unutarnjih kontrola i upravljanju financijskim sredstvima sadržanih u izvješćima vanjske revizije i ostalih dostupnih informacija.

Cilj povremene provjere kvalitete je utvrditi razinu primjene okvira ili njegovog pojedinog dijela te prikupiti informacije za poboljšanje metoda i postupaka u vezi s primjenom okvira.

Provjera primjene okvira ne odnosi se na korisnike proračuna koji su izravno odgovorni Hrvatskome saboru te na trgovačka društva i druge pravne osobe.

Pravilnik obvezuje odgovorne osobe institucija da ključne zahtjeve sustava unutarnjih kontrola, provode uvažavajući zakone, druge propise i interne akte koji uređuju pojedina područja poslovanja.

1.2. Aktualnosti

Godišnji plan za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije za 2016.

Temeljem članka 41. stavka 3. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom i članaka 2. i 3. Pravilnika o obavljanju provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije ministar financija donio je 15. lipnja 2016. Godišnji plan za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije za 2016.

http://www.mfin.hr/adminmax/docs/Godisnji%20plan%20za%20obavljanje%20povremene%20provjere%20kvalitete_2016.pdf

Na temelju Plana u razdoblju od rujna do prosinca 2016. godine obaviti će se provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u odabranim korisnicima proračuna.

Korisnici proračuna kod kojih će se obaviti provjera kvalitete odabrani su na temelju:

- rezultata analize strateških planova unutarnje revizije za razdoblje 2016.-2018. i godišnjih planova unutarnje revizije za 2016.
- rezultata analize preporuka i učinaka rada unutarnje revizije iz 2015.
- uloge korisnika proračuna u sustavu upravljanja i kontrole korištenja sredstava iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova
- nalaza i mišljenja, odnosno informacija o stanju sustava unutarnjih kontrola i upravljanju financijskim sredstvima sadržanih u izvješćima vanjske revizije i ostalih dostupnih informacija (Državni ured za reviziju, Sektor za financijski i proračunski nadzor Ministarstva financija)

Kod odabira korisnika proračuna kod kojih se planira obaviti provjera kvalitete, posebna pozornost se stavila na ulogu korisnika proračuna u sustavu upravljanja

i kontrole korištenja sredstava iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova (u daljnjem tekstu: ESI). Analizirano je u kojoj je mjeri uloga upravljačkih i posredničkih tijela sadržana u strateškim planovima unutarnje revizije za 2016.-2018. za relevantne institucije. Pored toga, analizirano je u kojoj mjeri strateški planovi unutarnje revizije za 2016.-2018. uzimaju u obzir ulogu korisnika proračuna u provedbi reformskih mjera sadržanih u Nacionalnom programu reformi za 2015.

S obzirom da se sukladno novom Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru opseg obavljanja poslova unutarnje revizije uspostavljene na razini korisnika proračuna proširio se i na institucije iz nadležnosti, uključujući i trgovačka društva i druge pravne osobe, izuzev onih koje će uspostaviti vlastitu unutarnju reviziju, analizirano je u kojoj mjeri strateški planovi unutarnje revizije za 2016.-2018. sadrže, odnosno uzimaju u obzir proširenje opsega djelovanja unutarnje revizije, kao i s time povezanih potencijalnih područja revidiranja.

Za ministarstva koja na drugoj razini korisnika proračuna i/ili trgovačkih društava iz nadležnosti imaju uspostavljenju unutarnju reviziju, analizirano je u kojoj mjeri strateški planovi unutarnje revizije za 2016.-2018. uzimaju u obzir mogućnost obavljanja revizija horizontalnih i vertikalnih procesa.

Analizirana je provedba preporuka unutarnje revizije u 2015. s posebnim naglaskom na moguće učinke provedbe preporuka na povećanje prihoda poslovanja, smanjenje rashoda poslovanja, smanjenje prenesenih obveza i/ili sređivanje evidencija materijalne imovine, što je traženo dopisom ministra financija (KLASA: 043-01/16-01-175, URBROJ: 513-08-03-16-1) od 29. travnja 2016.

Također su analizirane slabosti u sustavima unutarnjih kontrola utvrđene kroz samoprocjenu, odnosno kroz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2015. (Prilog 1b) te slabosti u sustavima kontrola sadržane u izvješćima Državnog ureda za reviziju i gdje je primjenjivo, izvješćima Sektora za financijski i proračunski nadzor.

Uvažavajući sve prethodno navedeno i provedene analize, za obavljanje provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije za 2016. odabrani su korisnici proračuna koji imaju ulogu upravljačkih tijela u ESI fondovima, te ulogu posredničkih tijela.

Odabrana ministarstva imaju i značajnu ulogu u provedbi reformskih mjera sadržanih u Nacionalnom programu reformi za 2016. Dio odabranih ministarstva imaju kod korisnika proračuna iz nadležnosti uspostavljenu unutarnju reviziju, što ukazuje na potencijal i za provođenje revizija horizontalnih i vertikalnih procesa, a primjerice nije sadržano u njihovim strateškim planovima unutarnje revizije za 2016.- 2018.

Dana 16. lipnja 2016. održan je sastanak s rukovoditeljima unutarnje revizije, u čijim jedinicama će se obaviti povremena provjera kvalitete aktivnosti unutarnje revizije, kako bi ih se pobliže upoznalo s gore navedenim načinom odabira jedinica unutarnje revizije u kojima će se obaviti provjera kvalitete te s pristupom u obavljanju navedene provjere.

1.3. Izobrazba u području sustava unutarnjih kontrola

Tijekom razdoblja travanj-lipanj 2016. održan je osnovni modul o sustavu unutarnjih kontrola i nekoliko radionica. Jedna radionica organizirana je na

zahtjev korisnika proračuna preko Državne škole za javnu upravu koja organizira tzv. „in house“ edukacije.

U tablici u nastavku dajemo pregled održanih osnovnih modula/radionica u razdoblju od travnja do lipnja 2016.:

Rb.	Naziv osnovnog modula/radionice	Termin održavanja	Br. sudionika
1.	Sustav unutarnjih kontrola za državnu razinu	12.-13. svibnja 2016.	15
2.	Upravljanje rizicima kod korisnika proračuna	15. travnja 2016.	20
3.	Otkrivanje, postupanje izvješćivanje o nepravilnostima u upravljanju sredstvima proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika	19. svibnja 2016.	16
4.	Upravljačka odgovornost - sustav unutarnjih kontrola za rukovoditelje	6. lipnja 2016. (in house)	25
	Ukupno	4 termina	78

Napominjemo da je Katalog izobrazbe za 2016. objavljen na:

<http://www.mfin.hr/hr/kontinuirana-izobrazba>

1.4. Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru

1.4.1. Izobrazba za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

U sklopu Programa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor, dana 2. svibnja započela je teoretska izobrazba za 28. grupu (12 polaznika) koja je završila 1. srpnja 2016.

Održani ispiti

Središnja harmonizacijska jedinica je sukladno Pravilniku o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor (NN 108/15) u sklopu Programa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor organizirala i provela:

usmeni ispit za polaznike koji su završili teoretski i praktični dio izobrazbe

- 28. travnja 2016. (6 polaznika)
- 8. lipnja 2016. (6 polaznika)

i popravni pismeni ispit za polaznike iz 27. grupe

- 22. travnja (1 polaznik)
- 20. svibnja (1 polaznik)

1.4.2. Stalno stručno usavršavanje ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor

Radionice

U svrhu stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih unutarnjih revizora za javni

sektor u razdoblju travanj-lipanj 2016. održane su sljedeće radionice:

Rb.	Naziv	Termin održavanja	Br. sudionika
1.	Sustav upravljanja rizicima i uloga unutarnje revizije u upravljanju rizicima	22. travnja 2016.	46
2.	Revizija upravljanja imovinom	20. svibnja 2016.	48
3.	Knjigovodstvene isprave, poslovne knjige i financijski izvještaji u funkciji unutarnje revizije	3. lipnja 2016.	30
4.	Revizija procesa upravljanja aplikacijskim sustavima	17. lipnja 2016.	30
Ukupno:		4 termina	154

1.5. Unutarnja revizija u sustavu EU fondova

Suradnja s Agencijom za reviziju sustava provedbe programa Europske unije

Dana 12. travnja 2016. održan je sastanak u Agenciji za reviziju sustava provedbe programa Europske unije (ARPA) s unutarnjim revizorima u cilju razmjene informacija o reviziji usklađenosti (dezinjaciji). Unutarnji revizori i revizori ARPA-e predstavili su svoje nalaze i godišnje planove za 2016. godinu te raspravljali o rizičnim procesima u sustavu upravljanja EU fondovima (proces javne nabave i upravljanja ljudskim potencijalima).

1.6. Suradnja na državnoj i lokalnoj razini

Suradnja s Državnim uredom za reviziju

Dana 17. svibnja 2016. održan je redoviti tromjesečni sastanak Državnog ureda za reviziju i Središnje harmonizacijske jedinice. Tema sastanka bila je nova regulativa u području sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru koja je u nadležnosti Središnje harmonizacijske jedinice, revizija učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nekretninama lokalnih jedinica koju je obavio Državni ured za reviziju te razmjena informacija o pristupu i načinu analiza Izjava o fiskalnoj odgovornosti.

Suradnja s Hrvatskom zajednicom županija

Središnja harmonizacijska jedinica tijekom lipnja 2016. održala je tri sastanka s predstavnicima Hrvatske zajednice županija.

Treba naglasiti da Hrvatska zajednica županija okuplja 20 županija i Grad Zagreb i svojim djelovanjem nastoji potaknuti ravnomjeran razvoj i veću učinkovitost jedinica područne (regionalne) samouprave.

Teme sastanaka bile su u prvom redu, preuzimanje unutarnjih revizora iz općih bolnica koje se nakon obustave postupka sanacije vraćaju u nadležnost županija i općenito rješavanje nedostatnih kapaciteta unutarnje revizije na područnoj (regionalnoj) razini.

Ministarstvo financija je u travnju 2016. uputilo dopise županijama u čiju se nadležnost vraćaju zdravstvene ustanove za koje je obustavljen postupak sanacije i dalo sljedeće preporuke:

- da jedinica za unutarnju reviziju županije preuzme obavljanje poslova unutarnje revizije i za te zdravstvene ustanove
- županija preuzme ovlaštene unutarnje revizore koji su prije postupka sanacije bili zaposlenici zdravstvenih ustanova u nadležnosti županije, a za vrijeme trajanja sanacije zaposlenici Zajedničkih službi za unutarnju reviziju koje će se ukidati

Preporuke Ministarstva financija polaze od toga da se ojačaju i onako nedostatni kapaciteti unutarnje revizije na razini županija i učinkovitije koriste već raspoloživi resursi unutarnje revizije u županiji i institucijama u nadležnosti.

Takvim pristupom na troškovno najučinkovitiji način osigurava se pokrivenost revizorskom aktivnošću sveukupnog djelokruga rada jedinice za unutarnju reviziju županije, koja treba revidirati i županiju i institucije iz nadležnosti. Također, preuzimanjem ovlaštenih unutarnjih revizora jača se kapacitet jedinice za unutarnju reviziju županije, ne samo brojčano već i smislu specijalističkih znanja i iskustava za obavljanje poslova unutarnje revizije u zdravstvu.

Predstavnici Hrvatske zajednice županija podržavaju predloženi pristup, međutim kao glavni problem ističu nedostatna financijska sredstva s obzirom da ukupna masa plaća mora biti unutar okvira od 20% izvornih prihoda jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kako određuje članak 14. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN br. 28/10).

Dana 15. lipnja 2016. predstavnici Središnje harmonizacijske jedinice održali su i sastanak s predsjednikom Hrvatske zajednice županija gosp. Goranom Paukom na kojem je zaključeno da jedan od mogućih smjerova rješavanja problema nedostatnih kapaciteta unutarnje revizije na područnoj (regionalnoj) razini jest da se plaće unutarnjih revizora izuzmu iz ukupne mase plaća uz obrazloženje da funkcija unutarnje revizije nije namijenjena za potrebe samo županije, već i za potrebe svih institucija iz nadležnosti, odnosno da ova funkcija servisira puno širi sustav upravljanja.

Predloženi model, odnosno da se razmotri mogućnost da se plaće unutarnjih revizora izuzmu iz mase plaća na područnoj (regionalnoj) razini koja ulazi u limit od 20 % izvornih prihoda, iznijet je i na radnom sastanku predstavnika Hrvatske zajednice županija i predstavnika Ministarstva financija početkom srpnja 2016., na kojem su osim predstavnika Središnje harmonizacijske jedinice prisutni bili i ravnatelj Porezne uprave, Glavna državna rizničarka te voditeljica Službe za financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na ovom su sastanku sagledani i ostali problemi, a u cilju da se kroz jedinstveni reformski

paket generalno razmotre problemi i moguća rješenja u cilju sustavnog rješavanja financijske održivosti područne (regionalne) razine.

1.7. Međunarodna suradnja i aktivnosti

Bilateralna suradnja s Kraljevinom Nizozemskom

Na temelju dosadašnje bilateralne suradnje s Ministarstvom financija Kraljevine Nizozemske u razdoblju od 2013. do 2015. godine, Središnja harmonizacijska jedinica nastavit će suradnju s Ministarstvom financija Kraljevine Nizozemske putem Programa bilateralne suradnje za naredno trogodišnje razdoblje 2016. - 2019. u cilju razmjene iskustava i dobre prakse u području unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Međunarodna konferencija „Jačanje upravljačke odgovornosti u skladu sa sustavima unutarnje kontrole“, Haag

U organizaciji nizozemskog Ministarstva financija, Nacionalne akademije za financije i ekonomiju dana 9. i 10. lipnja 2016. održan je okrugli stol u Haagu na temu „Jačanje upravljačke odgovornosti u skladu sa zahtjevima sustava unutarnjih kontrola“. Na okruglom stolu prisustvovali su predstavnici Središnjih

harmonizacijskih jedinica, Sektora za planiranje i izvršenje proračuna Ministarstva financija te predstavnici pilot institucija s kojima Središnje harmonizacijske jedinice surađuju. Uz predstavnike Republike Hrvatske, na okruglom stolu prisustvovali su predstavnici Moldavije, Ukrajine, Gruzije, Armenije, Rumunjske, Bugarske, Makedonije, Crne Gore te Bosne i Hercegovine.

Ispred svake zemlje, sudjelovala su 4 predstavnika a predstavnici Republike Hrvatske bili su načelnica Sektora za proračun, financijsko upravljanje i kontrole iz Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture kao pilot institucije, 2 predstavnice Državne riznice (priprema i izvršenje proračuna) te voditeljica Središnje harmonizacijske jedinice.

Svrha okruglog stola bila je razmjena iskustava i najboljih praksi zemalja sudionica okruglog stola iz područja sustava unutarnjih kontrola a vezano uz važnost jačanja upravljačke odgovornosti u javnom sektoru.

Promatračka misija Europske Komisije, Opće Uprave za proračun

U razdoblju od 31. svibnja do 2. lipnja 2016. dvočlana delegacija Europske komisije, Opće uprave za proračun, posjetila je Ministarstvo financija, Sektor za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole u svrhu obavljanja promatračke misije odnosno zajedničke provjere razvoja sustava unutarnjih kontrola u dvije pilot institucije i to u Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture te Zagrebačkoj županiji.

U sklopu promatračke misije, održani su cjelodnevni sastanci na kojima su sudjelovali predstavnici Europske Komisije i Sektora za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole s predstavnicima navedenih pilot institucija. Predstavnici institucija prezentirali su sustave unutarnjih kontrola uspostavljene u svojim institucijama s posebnim naglaskom na pojedine elemente sustava kao što su strateško planiranje, upravljanje rizicima, povezivanje ciljeva-programa-

proračunskih sredstava, prethodne i naknadne kontrole, računovodstveni sustavi, nadzor nad korisnicima proračuna u sastavu, unutarnja revizija, Izjava o fiskalnoj odgovornosti.

Predstavnici Europske komisije nakon održanih sastanaka zaključili su da je većina elemenata sustava unutarnjih kontrola uvedena u praksu te se primjenjuje, a stupanj razumijevanja i uključenosti osoba odgovornih za razvoj sustava unutarnjih kontrola u Republici Hrvatskoj je na višoj razini u odnosu na prethodna razdoblja, odnosno na prethodno održane promatračke misije.

Pozitivno ocjenjuju i daljnja nastojanja za unapređenjem sustava unutarnjih kontrola, kako bi ovi sustavi doprinijeli postizanju bolje kvalitete upravljanja javnim sredstvima i pružanju usluga građanima.

Više informacija: <https://www.zagrebacka-zupanija.hr/vijesti/2991/revizija-kvalitete-sustava-unutarnje-kontrole>.

Studijski posjet delegacije Crne Gore Središnjoj harmonizacijskoj jedinici

U razdoblju od 25. do 28. travnja 2016. u organizaciji TALEX-a tročlana delegacija Ministarstva financija Crne Gore posjetila je Sektor za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole Ministarstva financija u cilju upoznavanja s hrvatskim iskustvom te razmjene dobre prakse u području obavljanja revizija EU fondova.

S tim u vezi tijekom četverodnevnog posjeta u Ministarstvu financija održana su sljedeća predavanja: uloga i odgovornosti Središnje harmonizacijske jedinice te međunarodna suradnja u području sustava unutarnjih kontrola, regulatorni okvir u području sustava unutarnjih kontrola, strateško i godišnje planiranje unutarnje revizije; specifičnosti EU revizija, upravljanje projektnim ciklusom i programiranje, upravljanje nepravilnostima i izvješćivanje, ugovaranje i nabava u okviru EU fondova, provedba i praćenje provedbe projekata, financijsko upravljanje programima financiranim iz EU fondova te organizacija i praktično obavljanje unutarnje revizije u Ministarstvu financija, Ministarstvu poduzetništva i obrta te SAFU-u. Navedene teme su, osim djelatnika Središnje harmonizacijske jedinice, prezentirali i kolege revizori iz Ministarstva financija, Ministarstva poduzetništva i obrta te SAFU-a.

1.7.1. Projekti

Projekt „Daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola i metodologije rada“

Vežano uz novi projekt Središnje harmonizacijske jedinice „Daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola i metodologije rada“ (Transition Facility-IBE) tijekom svibnja i lipnja 2016. održani su sastanci korisnika projekta Središnje harmonizacijske jedinice i predstavnika Središnje agencije za financiranje i ugovaranje u cilju evaluacije pristiglih ponuda potencijalnih twinning partnera. Za twinning partnera odabran je konzorcij stručnjaka iz Nizozemske i Latvije. Očekivani početak provedbe projekta je siječanj 2017.

1.7.2. Konferencije, seminari, sastanci

Sektorski nadzorni odbor za praćenje I komponente programa IPA (IPA TAIB)

Dana 17. lipnja 2016. održan je redoviti sastanak Sektorskog nadzornog odbora za praćenje I komponente programa IPA (IPA TAIB). Za potrebe sastanka prezentirano je izvješće za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. koje sadržava podatke o kapacitetima i stručnosti unutarnjih revizora te o planiranim i obavljenim unutarnjim revizijama EU fondova.

Na zahtjev Europske komisije, Središnja harmonizacijska jedinica dostavila je status provedbe danih preporuka iz revizija obavljenih tijekom 2015. godine (IPA I) te su također prezentirani dostavljeni godišnji planovi unutarnje revizije za 2016. za institucije korisnice projekata iz programa IPA komponenta I.

2.

Jeste li znali?

Nacionalni program reformi 2016.

Europski semestar je instrument fiskalnog nadzora i koordinacije ekonomskih politika država članica s ekonomskom politikom Europske unije, utemeljenoj na strategiji „Europa 2020“ i usmjerenoj ka postizanju pametnog, održivog i uključivog rasta. S istim ciljem države članice u okviru Europskog semestra usklađuju svoje proračunske i ekonomske politike s ciljevima i pravilima dogovorenima na razini Europske unije te definiraju i provode niz reformi koje potiču rast. Europski semestar odvija se u godišnjim ciklusima, a sudjelovanje u Europskom semestru obveza je svake države članice Europske unije.

Nastavno na navedeno, RH je bila dužna izraditi dokument Nacionalni program reformi koji je prihvaćen od strane Vlade RH te službeno dostavljen Europskoj komisiji na mišljenje do kraja travnja 2016. Tekst Nacionalnog programa reformi 2016. izradila je Međuresorna radna skupina za Europski semestar, osnovana Odlukom Vlade RH donesenoj na sjednici 4. ožujka 2016.

Dana 28. travnja 2016. godine Vlada Republike Hrvatske usvojila je Zaključak i Nacionalni program reformi 2016. čime su se ispunile obveze koje proizlaze iz sudjelovanja u ciklusu Europskog semestra sukladno članku 121. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Službeni list Europske Unije C 83/1, 30.3.2010.).

Nacionalni program reformi za 2016. dostupan je na:

http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2016/nrp2016_croatia_hr.pdf

Program konvergencije Republike Hrvatske za razdoblje 2016. – 2019.

Program konvergencije Republike Hrvatske za razdoblje 2016.-2019. je treći program koji je izradila Republika Hrvatska kao država članica Europske unije te ga je Vlada RH usvojila 28. travnja 2016. Dokument je rezultat procesa tijekom kojeg su sve države članice EU obvezne izvještavati i usklađivati svoju ekonomsku politiku sa zajedničkim definiranim ciljevima i odredbama EU. Takvo usklađivanje i izvještavanje provodi se u sklopu godišnjih ciklusa Europskog semestra, kada do kraja travnja svake godine države članice predaju svoje strateške dokumente Europskoj komisiji, nakon čega slijedi ekonomski dijalog, izrada preporuka za pojedinačne države članice te njihova provedba u praksi. Program konvergencije također je i dokument kojim se istovremeno izvješćuje o naporima koje poduzima RH u svrhu ispunjavanja preporuka Vijeća Europe.

Program konvergencije za razdoblje 2016. – 2019. dostupan je na stranicama Vlade Republike Hrvatske: <http://www.mfin.hr/hr/program-konvergencije>

Akreditacija za Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske Unije nakon provedenog postupka procjene u razdoblju od 1. rujna 2015. do 26. travnja 2016. potvrdila je koncem travnja 2016. kako je sustav upravljanja i kontrole usklađen s relevantnim propisima Europske unije za financijsko razdoblje 2014.-2020.

Postupak akreditacije sustava iznimno je bitan za svaku državu članicu budući da bez njega nije moguće povlačiti sredstva iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova, unatoč tome što se projekti već provode i plaćanja projekata vrše iz Državnog proračuna.

Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske Unije je zaključila da Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, kao Koordinacijsko i Upravljačko tijelo te Ministarstvo financija kao Tijelo za ovjeravanje Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. ispunjavaju kriterije za imenovanje koji su propisani uredbom Europske unije.

Postupkom akreditacije utvrđeno je postojanje potrebe za dodatnim zapošljavanjem djelatnika u sustavu upravljanja i kontrole te je naglašena potreba za kontinuiranim jačanjem administrativnih kapaciteta.

Financijski izvještaj Bilanca – dodatni podaci o obvezama i potraživanjima

Na inicijativu Državnog ureda za reviziju, postojeći obrazac financijskog izvještaja Bilanca, posljednjim izmjenama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu iz 2015. (NN 135/15) dopunjen je Obveznim analitičkim podacima vezanim za dospjela i nedospjela potraživanja i obveze.

Po prvi puta za 2015. godinu financijski izvještaj Bilanca u dijelu Obveznih analitičkih podataka sadrži detaljnije razrađene informacije o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama na dan 31.12.2015. Navedene informacije izuzetno su korisne za unutarnje revizore osobito kod pripreme strateških i godišnjih planova za naredno razdoblje, ali i za potrebe obavljanja

unutarnjih revizija tijekom 2016. Upravljanje potraživanjima i obvezama važni su procesi u poslovanju svake institucije, a dospjela nenaplaćena potraživanja i dospjele nepodmirene obveze pokazuju da su prisutni određeni rizici u tim procesima i kao takvi sigurno predstavljaju jedno od značajnijih područja koja treba zahvatiti aktivnostima unutarnje revizije.

Podsjećamo također na odredbe u novom Pravilniku o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (NN 42/16), članak 19., stavak 2. u kojem je propisana obveza unutarnjim revizorima da prilikom izrade strateških planova unutarnje revizije obvezno uzmu u obzir i financijska izvješća o poslovanju svoje institucije i institucija iz nadležnosti. Upravo ove posljednje dopune u financijskom izvještaju Bilance i dodatno informacije o stanju potraživanja i obveza zaista mogu u velike pomoći unutarnjim revizorima kod procjene rizika i određivanja prioriteta područja koja trebaju zahvatiti funkcijom unutarnje revizije.

Bilanca i ostali obrasci financijskih izvještaja dostupni su na stranicama Ministarstva financija

<http://www.mfin.hr/hr/financijsko-izvjestavanje-1-2>.

Ažuriranje podataka u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika

U NN 50/16 ažurirani su podaci iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Podaci iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika dani su u sljedećim tablicama:

- ♦ Tablica 1. Popis proračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- ♦ Tablica 2. Popis proračunskih korisnika državnoga proračuna
- ♦ Tablica 3. Popis izvanproračunskih korisnika državnoga proračuna
- ♦ Tablica 4. Popis izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu proračunski korisnici, ali su navedene u Tablici 1. radi utvrđivanja nadležnosti nad proračunskim korisnicima.

Vijeća manjina, mjesna samouprava i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne navode se pojedinačno u Tablici 1.

Popis proračunskih korisnika dostupan je na: <http://www.mfin.hr/hr/registar>.

Najavljujemo

- ♦ Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2015.
- ♦ Pismeni ispit za 28. grupu polaznika izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor održat će se 16. rujna 2016.

4.

Završne napomene

Pozivamo vas da se uključite u kreiranje Biltena. Svoje radove, prijedloge ili komentare možete poslati na adresu elektroničke pošte

zeljka.tufegdzc@mfin.hr.

KLASA: 131-01/16-01/14

URBROJ: 513-08-03-16-5

Zagreb, 27. srpnja 2016.